

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Karin Tuulik
karin.tuulik@riigikogu.ee

Teie 28.01.2025 nr

Meie 12.02.2025 nr 2.3-4/25/598-7

Arvamuse avaldamine eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (eelnõu). AKI on avaldanud arvamuse nimetatud eelnõu osas kooskõlastusringil, mille käigus tehtud märkustega on osaliselt arvestatud. Edastatud eelnõu osas on AKI-l siiski järgmisel tähelepanekud.

Eelnõu § 1 punktid 16, 36 ja 66 reguleerivad viisaregistris, välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogus ning elamislubade ja töölubade registris andmete säilitamise tähtaegu. AKI on eelnõule arvamuse andmisel juhtinud tähelepanu, et regulatsioon, mis jätab määrusandjale kaalutlusruumi selle suhtes, kas põhimääruses sätestatakse täiendav säilitamise tähtajad või mitte, ei ole sobiv lahendus.

Isikuandmete säilitamise tähtaegade põhimääruses täpsustamise vajadus peab olema selge andmekogu loomisel, kuna andmekogu andmeid tohib kasutada ainult seadusega pandud ülesannete ja eesmärkide täitmiseks (nõ igaks juhuks andmete säilitamine ei ole lubatud). Järelilikult peab seadusandjale olema juba andmekogu loomisel selge, millised andmed mille ülesande jaoks on vajalikud ning kui kaua säilib nende kasutatavus andmekogu eesmärkide saavutamisel. Seega juhul, kui andmekogus töödeldavate erinevate andmeliikide säilitamiseks on vajalik erinev regulatsioon, tuleb see otsustada seadusandjal.

Kui sisulise kaalumise tegelikult säilitamist väärivate andmete säilitustähtaegade üle jäetakse määrusandjale, on seadusandja pädevus sisutühi. Lisaks on see vastuolus välismaalaste seadusega kehtestatud ning eelnõuga kehtestatavate volitusnormidega, mis näevad iga ülalnimetatud andmekogu puhul ette, et andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas andmete säilitamise täpsemad tähtajad. Ehk täpsemate säilitustähtaegade põhimääruses sätestamine on ette nähtud määrusandja kohustusena, mitte diskretsiooniõigusena.

Eelnõust ega seletuskirjast ei ole jätkuvalt selge, kas andmekogude maksimaalse tähtaja jooksul on põhjendatud ja vajalik kõikide andmekogu andmete säilitamine. Näiteks välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogus ja elamislubade ja töölubade registris ei ole logide säilitamist eraldi reguleeritud, mis tähendab sisuliselt, et logid säilitatakse koos kõikide teise andmekogu andmetega maksimaalse tähtaja jooksul ehk 25 aastat välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu puhul ja alaliselt elamislubade ja töölubade registri

puhul, mis ei ole AKI hinnangul kuidagi põhjendatud.

Ülaltoodut arvesse võttes palub AKI andmekogude säilitustähtajad hoolikalt üle vaadata tulenevalt eelkõige andmete säilitamise vajadusest ja eesmärgist ning teha vastavad muudatused eelnõus ja seletuskirjas. Tähtajatu andmete säilitamine on suur riive isiku privaatsusele ja seetõttu ka väga erandlik, mistõttu tuleb selliseid säilitustähtaegu ka erilise hoolikusega üle vaadata ja vajadusel täiendavalt põhjendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
irina.meldjuk@aki.ee
+372 6274108